

CODI DEONTOLÒGIC DE LA PROFESSIÓ DE DIETISTA-NUTRICIONISTA DE CATALUNYA (CoDiNuCat)

Preàmbul

1. Principis generals d'actuació	3
1.1. Àmbit d'aplicació	4
1.2. Conceptes i definicions	4
2. Responsabilitat cap a les persones	5
El consentiment informat	6
L'objecció de consciència	6
3. Responsabilitat cap a la societat	7
4. Responsabilitat cap al medi ambient i la sostenibilitat	8
5. Responsabilitat en relació amb la comunicació i la publicitat	9
6. Responsabilitat en relació amb la professió i el Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat)	10
7. Responsabilitat cap als altres professionals	15
8. Responsabilitat amb relació a la recerca sobre la persona	16
9. Disposicions finals	17
10. Bibliografia	18

Col·legi Dietistes-Nutricionistes de Catalunya

Número registre: 2024/1845 Data de registre: 26/08/2024

Aprovat per unanimitat en l'Assemblea General Extraordinària celebrada el
dia 28 de setembre de 2024.

Fulls:20

Preàmbul

El Col·legi de Dietistes-Nutricionistes de Catalunya (CoDiNuCat) és una corporació de dret públic, de base associativa i funcionament democràtic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats, que incorpora les professionals dietistes-nutricionistes,¹ i que té les funcions de defensar, organitzar i ordenar l'exercici de la professió.

En aquest sentit, de conformitat amb el estableix l'article 39.a) de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals, i l'article 5.1.b) dels Estatuts del Col·legi, el CoDiNuCat té el deure i la responsabilitat d'elaborar el codi deontològic de la professió a Catalunya i de garantir-ne el compliment. S'ha de tramitar de conformitat amb el que estableix l'article 7 dels Estatuts del Col·legi.²

El Codi deontològic de la professió de dietista-nutricionista (D-N) de Catalunya (CoDiNuCat) que publiquem és un conjunt de normes que les dietistesnutricionistes hem establert i que ens comprometem a respectar en l'exercici de la seva professió, el qual reflecteix la concepció ètica que compartim les professionals que en formem part, així com els deures que regeixen les accions del nostre col·lectiu en la relació amb les persones, amb altres professionals i amb la societat.

La professional D-N adquireix un compromís seriós i responsable amb la societat, que es reflecteix per mitjà d'aquest Codi deontològic que presentem, el qual ha de ser explícit, s'ha de publicar i ha de ser acceptat i assumit lliurement per qualsevol D-N que exerceixi com a tal. Per això, el Codi és de vital importància per al correcte desenvolupament i funcionament de la nostra professió.

¹ En aquest document s'ha tingut en compte l'ús del llenguatge no sexista. No obstant això, i a causa de la seva extensió, no s'ha pogut fer de manera sistemàtica. Per aquest motiu, de vegades, s'ha utilitzat el femení com a genèric, atès que és una professió que compta amb un 87 % de persones del sexe femení, però amb la forma femenina ens referim tant a homes com a dones que exerceixen aquesta professió.

² Tota la informació legal ha estat escrita o supervisada pel jurista col·laborador d'aquesta obra.

El Codi deontològic que presentem té com a objectiu primordial elevar l'estàndard de la pràctica i la bona praxi professional i és fruit de la revisió de documents i d'altres codis deontològics, així com també del consens i de l'experiència dels professionals. De tot el material amb el qual s'ha treballat, una vegada valorat, se n'han seleccionat els documents de treball que es detallen al final d'aquest document.

Per complir aquest objectiu, el Codi s'ha de revisar periòdicament per mantenir-lo actualitzat davant els canvis socials, tecnològics i ambientals, els quals comportaran de ben segur canvis per a la pràctica professional. Tot i així, és una guia general per a l'exercici professional de la dietista-nutricionista i, per tant, no pot recollir exhaustivament totes les situacions que es poden plantejar en la pràctica

1. Principis generals d'actuació

La professional D-N ha d'actuar de conformitat amb els principis de responsabilitat, professionalitat, solidaritat, respecte, cooperació i legalitat, i ha d'exercir de manera honesta, íntegra i equitativa, centrant-se en la persona de forma integral i treballant en equip per millorar la salut i/o la qualitat de vida o de la societat, concretament ha de:

- a)** Ser competent, objectiva i honesta en les seves accions.
- b)** Respectar totes les persones i les seves necessitats.
- c)** Col·laborar amb altres professionals en equips interdisciplinaris.
- d)** Intentar aconseguir que la població assoleixi un estat nutricional òptim.
- e)** Respectar sempre els principis de no-maleficència, de beneficència, d'autonomia i de justícia.
- f)** Complir el codi de bones pràctiques en matèria de nutrició humana i dietètica
- g)** Fer divulgació ètica i basada en l'evidència científica.
- h)** Vetllar pel prestigi de la professió, mantenint la seva independència professional independentment del lloc o la institució on exerceixi.
- i)** Mantenir transparència en un possible conflicte d'interessos en relació amb la indústria alimentària, sanitària, farmacèutica o altres.

1.1. Àmbit d'aplicació

Aquest Codi deontològic s'aplica a les dietistes-nutricionistes diplomades i graduades que exerceixen la professió sanitària titulada i regulada de dietista-nutricionista, reconeguda expressament per la LOPS, de conformitat amb la legislació vigent aplicable.

1.2. Conceptes i definicions

Dietista-nutricionista (D-N): professional de la salut que té una titulació universitària, reconeguda com una experta en alimentació, nutrició i dietètica, que té la capacitat d'intervenir en l'alimentació d'una persona o un col·lectiu en els àmbits d'actuació de la nutrició en la salut i en la malaltia, l'aconsellament dietètic, la recerca, la docència, la salut pública i comunitària en organitzacions governamentals i no governamentals (ONG), i també de les empreses del sector de l'alimentació i la restauració col·lectiva i social.³

Les diplomades universitàries en Nutrició Humana i Dietètica desenvolupen activitats orientades a l'alimentació de la persona o grups de persones, adequades a les necessitats fisiològiques i, si escau, a les patològiques, d'acord amb els principis de prevenció de la malaltia i salut pública.⁴

Persona: mot genèric per incloure totes les persones a les quals prestem atenció.

Principis (P): normes o idees fonamentals que regeixen el pensament o la conducta de la professió de D-N.

Estàndards o bones pràctiques (BP): accions que es deriven de l'aplicació dels principis.

Codi deontològic: conjunt sistematitzat de normes que un grup professional estableix i es compromet a respectar en l'exercici de la seva professió, el qual reflecteix la concepció ètica que comparteixen els seus membres i conjunt de deures que regeixen les accions d'un col·lectiu.

³ Conferència de Consens del Perfil Professional del Diplomat/Graduat en Nutrició Humana i Dietètica.

⁴ Article 7.g) de Llei d'ordenació de les professions sanitàries (LOPS, 2003).

El codi deontològic es basa en els quatre principis bioètics clàssics, d'acord amb la majoria de codis deontològics consultats: el principi de no-maleficència, el principi de beneficència, el principi d'autonomia i el principi de justícia.

A partir d'aquests principis bioètics, s'introdueixen els principis generals d'actuació (P) i se'n deriven les bones pràctiques (BP), estàndards de conducta específics en la intervenció de la D-N. L'estructura del codi parteix d'una declaració de principis, que es concreta amb els corresponents P i BP amb relació a la responsabilitat respecte a:

- la societat
- les persones
- la professió i el Col·legi de Dietistes-nutricionistes de Catalunya
- els i les altres professionals, associacions i col·legis professionals

2. Responsabilitat cap a les persones

P1. La D-N ha de reconèixer i exercir amb judici professional dins dels límits de les seves qualificacions o competències i buscar aconsellament o derivar la persona segons el cas.

BP. La D-N ha d'acreditar sempre la seva qualificació professional i la seva funció específica en qualsevol àmbit en què actuï com a professional en nutrició humana i dietètica.

P2. La D-N ha de tractar les persones amb respecte i consideració, reconeixent la llibertat i la igualtat en dignitat i drets.

BP. La D-N ha d'informar la persona del tractament dietètic o nutricional que utilitzarà d'acord amb la seva capacitat de comprensió.

BP. La D-N ha de proporcionar informació suficient i adequada perquè les persones puguin prendre les seves pròpies decisions.

BP. La D-N ha de respectar el dret de la persona a prendre decisions sobre el pla d'alimentació o nutricional recomanat, ja siguin de consentiment, de modificació o de rebuig.

P3. La D-N ha de guardar rigorosament el secret professional, salvaguardant el dret de la persona a la pròpia intimitat i només pot trencar-lo en cas de legítima defensa, obligació judicial o protecció de la salut pública.

BP. La D-N ha d'acollir-se i respectar la Llei de protecció de dades vigent en cada moment.

BP. La D-N ha de garantir la confidencialitat de tota la informació relacionada amb el procés d'assistència sanitària. Les persones tenen dret que se les adverteixi de la utilització dels procediments de pronòstic, diagnòstic i terapèutics que se'ls apliquin en projectes docents o d'investigació que, en cap cas, no poden comportar perill addicional per a la seva salut. En tot cas, és imprescindible l'autorització prèvia i per escrit de la persona i l'acceptació de la D-N i de la direcció del centre sanitari corresponent.

Consentiment informat:

P4. Tota actuació en l'àmbit de la sanitat requereix, amb caràcter general, el consentiment previ de les persones. El consentiment que cal obtenir després que la persona rebi una informació adequada, s'ha de fer per escrit en els supòsits previstos per la llei.

Objecció de consciència:

P5. La D-N ha d'actuar d'acord amb els principis i els valors professionals, però si considera que certes pràctiques són contràries a les seves creences morals o que no té els coneixements suficients té el dret a l'objecció de consciència.

BP. La D-N ha d'assumir la responsabilitat i la llibertat personal que la faculten per exercir el seu dret a l'objecció de ciència i de consciència, respectant la llibertat i el dret a la salut de la persona.

BP. La D-N, quan faci objecció de consciència, ha de tenir en compte que:

- a) L'argument ha de tenir un contingut moral.
- b) L'objecció ha de ser coherent amb els seus valors i comportaments.
- c) La decisió ha de ser de caràcter individual i per a una actuació concreta.
- d) Ho ha de comunicar prèviament de forma raonada i raonable.
- e) La seva participació és necessària per a la intervenció o procediment terapèutic que en motiva l'objecció.

f) La persona atesa no ha de quedar desprotegida dels seu dret a l'assistència. La D-N ha de vetllar per derivar la persona atesa a una altra professional D-N que sí que faci el tractament del qual ha exercit el dret a l'objecció de consciència.

3. Responsabilitat cap a la societat

P6. La D-N ha d'exercir la seva tasca professional al servei de la salut segons els estàndards internacionalment tipificats, considerant la salut, la protecció i el benestar de la població en tot moment.

BP. La D-N ha de participar en la promoció i el manteniment de la salut integral i en la prevenció i el tractament de patologies i trastorns alimentaris/nutricionals.

P7. La D-N ha d'exercir la seva professió amb integritat, responsabilitat, honradesa, justícia, imparcialitat i dignitat, respectant les necessitats i els valors específics de les persones i la comunitat.

BP. No ha de discriminar, en la pràctica professional, a ningú per raó de raça, religió, sexe, diversitat funcional, edat, identitat de gènere, estatus social o qualsevol altra categoria protegida legalment.

BP. La D-N ha d'oferir els serveis professionals amb sensibilitat a les diferències culturals.

P8. La D-N ha d'actuar, pel que fa a la diversitat religiosa, d'acord amb els principis ètics que garanteixin la igualtat de totes les persones i el respecte de totes les opcions espirituals o religioses dins el marc d'una societat laica.

BP. La D-N ha de procurar adaptar les opcions alimentàries i els horaris dels àpats als preceptes religiosos en centres com ara hospitals, centres residencials per a persones grans o menjadors escolars, en la mesura que sigui possible, sempre que el nombre de sol·licituds ho justifiqui i que no comporti una despesa econòmica excessiva.

BP. La D-N ha de facilitar que la majoria de pacients i els seus acompanyants puguin seguir una dieta que contingui aliments permesos per la seva religió. Quan no sigui possible, ha d'oferir menús adaptats a les peticions alimentàries específiques de les diverses confessions. El centre hospitalari pot oferir un menú alternatiu sense porc o un de vegetarià, al qual es poden acollir molts membres de diverses comunitats religioses.

P9. La D-N ha d'actuar amb transparència, honestedat i veracitat.

BP. No s'ha d'involucrar en pràctiques o comunicacions fraudulentos o enganyoses.

BP. No ha de fer publicitat falsa o enganyosa dels seus serveis.

BP. La D-N ha de promoure o donar suport als articles, productes o mètodes específics sense fer-ho de manera enganyosa.

P10. La D-N ha d'ajudar a pal·liar les desigualtats en matèria d'alimentació i nutrició.

BP. La D-N ha de participar en l'atenció alimentària de forma estructurada, per mitjà dels mitjans al seu abast.

4. Responsabilitat cap al medi ambient i la sostenibilitat

P11. La D-N ha de vetllar per un medi ambient sostenible, tant ecològicament com econòmicament, i l'ha de protegir de la contaminació, la degradació, l'empobriment i la destrucció, amb la finalitat de promoure la salut i el benestar de la població.

BP. La D-N ha de procurar utilitzar, en el seu exercici professional, tots els recursos d'una manera eficient i aplicar estratègies per fer-ne un ús sostenible i contribuir, així, a l'educació de les persones i les comunitats, en tots els seus àmbits d'actuació: la salut pública i comunitària, la docència i la recerca, indústria, la restauració col·lectiva i l'atenció clínica.

P12. La D-N ha de ser proactiva en la protecció de la salut mundial i en la lluita contra l'emergència climàtica.

BP. La D-N s'ha d'implicar en la protecció de salut mundial i en la lluita contra l'emergència climàtica.

5. Responsabilitat amb relació a la comunicació i la publicitat

P13. La D-N ha de fer una divulgació ètica, fiable i basada en l'evidència científica. Aquesta informació ha de ser veraç i entenedora, i s'ha de basar en fonts objectivables, fiables, identificables i susceptibles de ser contrastades.

BP. La D-N ha de ser curiosa quan comuniqui, a la premsa o a altres mitjans de comunicació, informació sobre activitats professionals o de caràcter sanitari i científic, especialment quan aquesta informació afecti la població de manera generalitzada.

BP. La D-N ha de fer un bon ús de les xarxes socials considerant la salut, la protecció i el benestar del públic basant-se en el respecte, la humanitat i la integritat, i ha d'evitar generar desinformació, confusió o temor.

BP. La D-N ha de basar tots els continguts divulgatius en l'evidència científica i evitar manifestar els seus prejudicis, opinions i creences personals.

BP. La D-N ha d'utilitzar un llenguatge respectuós, fàcilment comprensible i sempre centrat en la persona, evitant etiquetes que identifiquin la persona com la malaltia. (Cal dir: «persona que té diabetis» en lloc de «persona diabètica».)

P14. No ha d'emetre declaracions falses, fraudulentos o que indueixin a engany, ni ha de fer un mal ús dels mitjans de comunicació o de les xarxes socials.

BP. No ha d'intervenir directament ni indirectament en la publicitat, la venda o la promoció de productes comercials, en l'exercici de la professió, quan no hi hagi evidència científica que aquests productes són beneficiosos per a la salut.

P15. S'ha de comprometre a comunicar de manera honesta els procediments, els resultats, les implicacions, les limitacions i les conclusions dels estudis de recerca i dels nous coneixements professionals.

P16. La D-N ha de complir la normativa sanitària de les autoritats competents en publicitat (Generalitat de Catalunya, AESAN, EFAD...), sigui quin sigui el mitjà per mitjà del qual faci publicitat de la seva activitat professional.

BP. Quan participi en un espai d'informació sanitària de caràcter divulgatiu, ho ha de fer en temes de la seva competència, ha de ser prudent i considerar les repercussions que pugui tenir en el públic la seva participació en aquests espais.

BP. S'ha d'abstenir d'adoptar una actitud publicitària i d'avaluar productes de consum que no tinguin beneficis demostrats per a la salut.

BP. No ha de vendre a les persones a les quals presta atenció sanitària productes que tinguin un finalitat terapèutica dubtosa.

P17. La D-N no ha de donar falses esperances de guariment, ni tampoc ha de promoure necessitats de salut falses. També s'ha d'abstenir d'emprar mitjans o missatges publicitaris que menystinguin la dignitat de la professió o la d'altres companyes, o que tinguin un afany de lucre exclusiu.

6. Responsabilitat amb relació a la professió i al Col·legi de Dietistes- nutricionistes de Catalunya

P18. La D-N ha de desenvolupar la pràctica de la nutrició i la dietètica basada en l'evidència científica.

BP. La D-N ha de procurar la difusió digna de la professió i dels seus objectius i competències.

BP. La D-N ha d'incorporar els resultats de la recerca científica en la seva pràctica professional.

BP. La D-N ha de fomentar l'intercanvi de coneixements científics i d'habilitats tècniques.

P19. La D-N ha de garantir sempre la seva competència professional amb la formació acadèmica reglada, i l'actualització dels seus coneixements i destreses i els aplicarà a la pràctica de manera continuada.

BP. La D-N ha de presentar fidelment l'expedient acadèmic i les credencials professionals de la diplomatura o el grau en Nutrició Humana i Dietètica quan li siguin requerides, d'acord amb la legalitat vigent.

P20. La D-N ha de desenvolupar les activitats professionals d'acord amb les lleis i els reglaments vigents.

BP. La D-N no ha de cometre actes d'abús d'autoritat o il·lícits directament relacionats amb l'exercici de la professió i segons el que s'estableix a la legislació vigent, al present Codi deontològic o a una comissió autoritzada.

P21. La D-N ha d'acatar el Codi deontològic, complint les normes i les BP que regeixin l'exercici professional del seu àmbit d'actuació.

BP. La D-N ha de denunciar la mala praxi d'altres D-N comunicant-ho obligatòriament al col·legi professional corresponent, o si no n'hi ha, a l'Administració sanitària.

BP. La D-N ha de lluitar contra l'intrusisme professional i la pràctica no qualificada de les funcions i les tasques que li són pròpies.

BP. La D-N ha d'assumir les decisions de les instàncies professionals reconegudes socialment i establertes pel present codi deontològic.

P22. La D-N ha de presentar informació fiable i fonamentada, ha d'interpretar la informació controvertida sense prejudicis personals i ha de reconèixer les legítimes diferències d'opinió que hi hagi.

BP. La D-N ha de recopilar informació imparcial assegurant-se d'utilitzar fonts fiables, com estudis científics, informes de salut i recomanacions d'organitzacions respectades de nutrició, avaluant-ne la qualitat i identificant-ne un possible conflicte d'interessos.

BP. La D-N ha de considerar les diferències d'opinions que hi pot haver dins la comunitat científica i ho ha de comunicar amb claredat i transparència.

P23. La D-N ha d'estar amatent a l'aparició d'un conflicte d'interessos real o potencial i ha d'adoptar les mesures apropiades en cas que es generi.

BP. La D-N, quan un conflicte d'interessos no es pugui resoldre per mitjà d'una declaració, ha d'adoptar les mesures necessàries per evitar-lo, fins i tot amb la renúncia del lloc o càrrec, o el canvi de situació professional.

P24. La D-N ha d'utilitzar la política de certificació professional en Dietètica i Nutrició per garantir que el seu nom es faci servir com a certificació només en relació amb els serveis que ha prestat o supervisat personalment, protegint així la integritat de la professió i assegurant la qualitat dels serveis de dietètica i nutrició oferts a les persones.

BP. La D-N, com a professional, només ha de permetre l'ús del seu nom com a certificació professional per als serveis de dietètica i nutrició si ha prestat els serveis personalment o els ha supervisat directament (supervisió directa).

BP. La D-N, si decideix delegar tasques o responsabilitats a altres professionals, ha de supervisar adequadament les seves activitats per assegurar-se que es compleixin els estàndards professionals i de qualitat (delegació responsable).

BP. La D-N ha de portar els registres precisos i la documentació adequada de les activitats que supervisi.

P25. La D-N ha de tenir el dret a percebre honoraris d'acord amb la seva qualificació professional i amb la responsabilitat de la seva funció. La remuneració no pot estar vinculada ni al resultat esperat pel pacient ni a l'afany de lucre exclusiu del professional.

BP. La D-N ha d'estalviar tant com pugui els mitjans posats al seu abast, siguin públics o no, sense privar mai la persona del que sigui necessari per a una bona qualitat de l'assistència.

P26. La D-N ha de vetllar perquè la pràctica assistencial en cada cas, incloent-hi el nombre de visites o d'atencions, les proves diagnòstiques i els tractaments, s'ajusti als estàndards avalats pel coneixement científic, prescindint d'interessos econòmics, personals o institucionals aliens a la conveniència per a la salut de la persona.

BP. La D-N ha de tenir uns honoraris dignes i no abusius. Ha de definir, per als seus serveis, honoraris justos i accessibles per a la comunitat on treballi.

BP. La D-N no ha de derivar per motius lucratiu cap persona a institucions, centres o consultes concrets.

P27. La D-N ha de vetllar per garantir el dret a una atenció de bona qualitat humana i tècnica i treballar amb observança al principi d'equitat.

BP. La D-N ha de mantenir un compromís amb l'equitat assegurant que els serveis de dietètica i nutrició estiguin disponibles i accessibles per a tothom, independentment de la seva ubicació geogràfica o situació econòmica. Pot considerar l'oferta de serveis per mitjà de la telemedicina o altres mitjans per arribar a comunitats que puguin tenir dificultats per accedir als seus serveis.

BP. La D-N ha de promoure la salut i el benestar en l'àmbit comunitari, fent activitats educatives per informar les persones sobre la importància de la nutrició i l'alimentació oferint orientació nutricional bàsica a comunitats desafavorides.

BP. La D-N, si té la possibilitat, ha de col·laborar amb altres professionals de la salut i serveis socials per garantir que les persones rebin suport integral i els ajuts que necessiten per millorar la seva salut.

P28. La D-N no ha de sol·licitar, acceptar o oferir regals, incentius econòmics o d'una altra consideració que afectin o tinguin una aparença raonable d'afectar el criteri professional.

BP. La D-N pot acceptar, sense que sigui una vulneració d'aquest principi, una compensació com a consultora o empleada o com a part d'una beca de recerca o un programa de patrocini de les empreses, sempre que la relació s'hagi declarat obertament i la D-N actuï amb integritat en la prestació dels serveis o el compliment de les seves responsabilitats.

BP. La D-N pot, sense que sigui una vulneració d'aquest principi, acceptar regals de valor nominal, atendre programes educatius, àpats en el marc d'intercanvis d'informació educativa, mostres gratuïtes de productes o articles similars, sempre que aquests articles no s'ofereixin a canvi o amb l'expectativa d'alguna cosa i que no donin lloc a conductes o serveis que siguin contraris al criteri rigorós de la D-N.

BP. La D-N no pot tenir una aparença impròpia. La prova d'una aparença impròpia depèn de si aquesta conducta crea, a persones raonables, la percepció que la D-N és incapaç d'exercir les seves responsabilitats professionals amb integritat i imparcialitat, i això n'afecti la seva competència.

P29. La D-N ha de vetllar per mantenir el prestigi de la professió i evitar accions que puguin menystenir la confiança social envers la professió o les institucions sanitàries.

P30. La D-N no s'ha d'apropiar de les persones tractades per les seves companyes de professió amb mètodes contraris a l'ètica professional.

P31. La D-N ha de tenir subscripta i vigent una assegurança de responsabilitat, un aval o una altra garantia financera, ja siguin de protecció personal o col·lectiva, que cobreixi les indemnitzacions que es puguin derivar de la responsabilitat professional per un eventual dany a les persones derivat de la prestació d'assistència o dels serveis prestats quan la professió s'exerceix en l'àmbit de l'assistència sanitària privada.

P32. La D-N ha d'obtenir l'autorització administrativa que estableixi la legislació vigent, amb caràcter previ a la posada en funcionament del centre i a la prestació dels serveis, i no pot iniciar l'activitat ni fer cap tipus de publicitat fins que no disposi de l'autorització que li ho permeti.

P33. La D-N, davant de la possibilitat de convocatòria de vaga, individualment i per mitjà dels ens corporatius, ha de facilitar la creació de comitès d'arbitratge. Si la vaga es convoca i la D-N s'hi adhereix, la D-N ha de pactar –amb qui en tingui la competència– els serveis necessaris que garanteixin el dret de les persones a la protecció de la salut i ha d'utilitzar individualment i col·lectivament els mitjans més adequats i sempre els menys lesius per a les persones.

BP. La D-N que s'adhereix a una vaga sigui pels motius que sigui (professionals, per a la millora del servei que es presta, etc.) ha de vetllar perquè l'exercici d'aquest dret no causi un greu perjudici a les persones ateses.

P34. La D-N s'ha de retirar de la pràctica professional quan no pugui complir les seves funcions i responsabilitats professionals amb les persones.

BP. La D-N ha de deixar la pràctica professional si per sentència judicial ferma es declara l'existència d'una discapacitat que li impedeixi exercir la professió. Igualment, també ha de deixar la pràctica professional si, per sentència judicial ferma o resolució administrativa ferma, s'inhabilita la D-N per a l'exercici de la professió durant el temps en què duri la inhabilitació.

P35. La D-N ha de vetllar per emprar normalment el català, llengua pròpia de Catalunya, com a llengua d'ús normal i preferent en la seva relació amb els altres professionals i amb les persones a les quals atén.

7. Responsabilitat cap als altres professionals

P36. La D-N ha de demostrar respecte pels valors, els drets, els coneixements i les habilitats de les seves companyes de professió i d'altres professionals.

BP. La D-N no s'ha de dedicar a pràctiques deshonestes, enganyoses o inadequades que demostrin un menyspreu pels drets o interessos de tercers.

BP. La D-N ha de proporcionar, quan se li requereixi, avaluacions objectives de l'acompliment professional dels empleats i companys de treball, els estudiants, els membres d'associacions professionals, els beneficiaris de premis o beques, fent tots els esforços raonables per evitar un biaix en l'avaluació professional dels altres.

P37. La D-N ha de contribuir a millorar la professió cooperant amb els companys per al seu desenvolupament òptim.

BP. La D-N ha de participar en la construcció i el bon funcionament d'equips de diversos àmbits sense cap tipus de discriminació.

BP. La D-N no ha de denunciar cap company o companya davant del col·legi o l'associació ni n'ha de danyar la imatge i el prestigi sense proves, basant-se únicament en conjectures, suposicions o raons personals.

P38. La D-N ha de col·laborar segons les competències que li són pròpies quan participi en un equip interdisciplinari.

BP. La D-N ha de donar importància a la col·laboració interdisciplinària, tant amb els professionals sanitaris que integrin l'equip multidisciplinari com amb tots aquells que es vegin implicats en la producció, la gestió i la distribució dels aliments, ja sigui en l'àmbit empresarial o governamental, i n'ha d'assegurar i preservar la finalitat i la competència específica.

P39. La D-N s'ha de vincular professionalment al col·legi professional corresponent del seu àmbit d'actuació geogràfica.

8. Responsabilitat amb relació a la recerca sobre la persona

P40. La D-N ha de considerar la recerca com a imprescindible i un bé social que cal fomentar.

BP. La D-N no ha de posar en marxa cap experimentació amb humans sense haver elaborat prèviament un protocol i n'ha de demanar l'aprovació a un comitè d'ètica (CE) o a un comitè d'ètica de la recerca (CER).

BP. La D-N ha de comprovar i avaluar el compliment dels principis de protecció de dades i s'ha d'assegurar de la no identificació de les persones participants i que aquestes siguin informades sobre els seus drets.

BP. L'atorgament del consentiment s'ha de fer preferentment per escrit, i ha de ser signat pel mateix participant després d'haver rebut informació verbal explícita, adequada i suficient.

BP. La persona pot revocar el seu consentiment i deixar de participar en l'estudi si ho demana o es detecta un possible perill.

BP. La D-N no ha de privar el pacient d'una teràpia eficaç reconeguda ni interrompre-la per assajar nous tractaments, llevat que després d'una acurada informació, el malalt hi doni el seu consentiment exprés.

P41. La D-N ha de complir les normes de la comunitat científica internacional en relació amb la integritat en la recerca i la transparència en la investigació, i en particular pel que fa a la publicació dels resultats i del predomini de l'interès científic.

P42. La D-N ha de tenir una cura especial a difondre els resultats de la investigació als mitjans de comunicació, tractant d'evitar que puguin conduir a equívoc o generar falses expectatives a la població i en particular, als pacients, sobretot a les persones afectades per malalties per a les quals no s'ha trobat una solució provadament eficaç.

BP. La D-N ha de garantir que la persona a la qual es proposi participar en una investigació compregui la diferència entre el seu procés terapèutic ordinari i un programa de recerca clínica, i n'ha d'evitar l'equívoc terapèutic, els malentesos i les falses expectatives.

9. Disposicions finals

a) L'aprovació del Codi deontològic dels dietistes-nutricionistes del CoDiNuCat i les seves futures actualitzacions s'ha de dur a terme per mitjà de la convocatòria d'una assemblea general extraordinària del CoDiNuCat, una vegada aprovat per la Junta i sotmès a informació pública, de conformitat amb el que estableixen els Estatuts del Col·legi.

b) La interpretació i l'aplicació dels principis que conté aquest Codi han d'evolucionar i s'han d'ajustar a la realitat en què estan inserits. Per això, s'estableix que es revisi periòdicament, s'adapti i s'actualitzi per fer-lo més eficaç en la promoció i el desenvolupament dels principis ètics que han de regir la conducta professional.

c) La Junta de Govern, en exercici de les seves funcions, ha de constituir una comissió de seguiment del Codi deontològic, la qual s'encarregarà de proposar a la Junta les revisions que siguin necessàries per actualitzar el Codi deontològic i també les qüestions que estimi oportunes en relació amb la deontologia professional. Igualment, la comissió s'encarregarà d'instruir els expedients d'actuacions prèvies i els expedients disciplinaris que incoï la Junta de Govern que tinguin relació amb la deontologia professional.

d) El Codi deontològic, amb les seves revisions, ha de ser sensible als canvis que s'esdevinguin en la professió i al seu voltant, tenint en compte les formes d'exercir la professió, els impulsos socials, les transformacions culturals, així com els problemes ètics derivats de l'aplicació de les noves tecnologies.

e) El Codi deontològic té tant la missió de protegir la professional de les seves pròpies febleses com de guiar-la en les accions professionals cap a la societat, la relació client-pacient, les seves companyes i altres professionals, perquè actuï sempre en el marc de l'evidència científica i amb la humanitat que requereixen tots els temes relacionats amb l'alimentació i nutrició humana.

f) L'aprovació d'aquest Codi deontològic per part de l'assemblea general extraordinària del col·legi deroga el codi anterior.

10. Bibliografia

1. International Confederation of Dietetic Associations. International code of ethics and code of good practice [en línia] International Federation of Dietetic Associations; 2008. [Consulta: 20 juny 2011]. Disponible a: <http://www.internationaldietetics.org/Downloads/ICDA-Code-of-Ethics-and-Code-ofGood-Practice.aspx>

2. European Federation of the Associations of Dietitians. International code of ethics and code of good practice [en línia], 2008. [Consulta: 20 juny 2011]. Disponible a: <http://www.efad.org/everyone/1390/5/0/32>

3. De Looy Anne, ed. Dietitians improving education and training standards (DIETS). Report 5: Quality assurance, dietetic competence and practice placement standards 2006-2009. DIETS Thematic Network; 2009.

4. American Dietetic Association / Commission on Dietetic Registration code of ethics for the profession of dietetics and process for consideration of ethics issues. J Am Diet Assoc. 2009; 109(8): 1461-7.
5. Delgado-Alemany, R.; Blanco-González, A.; Revilla-Camacho M. Á. Códigos deontológicos: el rol de los colegios profesionales y las profesiones reguladas.. Revista Espacios. 2020; 41(39). Art.17.
6. Codi d'ètica de les infermeres i infermers de Catalunya [en línia]. www.coib.cat. [citat 29 juny 2023]. Disponible a: <https://www.coib.cat/ca-es/actualitat-professional/codi-etica.html>
7. Col·legi de Metge de Barcelona. Código de deontología [Internet]. CoMB. [citat 29 juny 2023]. Disponible a: <https://www.comb.cat/es/comb/codi-deontologia>
8. Consejo General de Dietistas-Nutricionistas de España. Código deontológico de la profesión de dietista-nutricionista (D-N) en España. Rev Esp Nutr Hum Diet. 2028;22:2-29. Disponible a: <https://www.renhyd.org/index.php/renhyd/article/view/556>
9. Camacho López, S.; Nava González, E. J.; Apolinar Jiménez, E.; Almendra Pegueros, R.; Pérez López, A.; Gamero, A.; Kammar García, A.; Duarte Junior, M. A.; Fernández Villa, T.; Pérez Esteve, É.; Bonilla, D. A.; Lozano Lorca, M. ; Navarrete Muñoz, E. M. Comunicación ética en redes sociales para la nutrición. Rev Esp Nutr Hum Diet. 2022, 26 (1): 1-3. Disponible a: <https://doi.org/10.14306/renhyd.26.1.1637>
10. Helm, J.; Jones, R.M. Practice paper of the Academy of Nutrition and Dietetics: social media and the dietetics practitioner: opportunities, challenges, and best practices. J Acad Nutr Diet. 2016 Nov; 116(11): 1825-1835. Disponible a: doi: 10.1016/j.jand.2016.09.003DR cardona
11. Professional civility. Food & Nutrition Magazine; 2019, 21 agost. Disponible a: <https://foodandnutrition.org/professionalcivility>

Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres sanitaris de Catalunya.

https://justicia.gencat.cat/web/.content/afers-religiosos/documents/Guia_Creences_Centres_Sanitaris.pdf

Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya.

https://justicia.gencat.cat/web/.content/afers-religiosos/documents/guia_educatius_2015.pdf

CoDiNuCat- Col·legi Dietistes-Nutricionistes de Catalunya
C/ Via Laietana, 38, 1r 1a – 08003 Barcelona Tel. +34 93 010 62 48
administracio@codinucat.cat